

N:o 183.

Af herr **C. Sandquist**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891.

Af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet, § 63, framgår, att intet afseende blifvit fästadt vid den genom motioner framburna, af Andra Kammaren understödda och af 196 utaf 367 vägstyrelser uppburna önskan, att handlingsfrihet måtte lämnas väghållningsskyldige att själfva genom af dem valde förtroendemän få ombesörja debitering, indrifning och redovisning af vägs-katten.

Att väghållningsskyldige hafva laglig rättighet att få vägs-katten debiterad, indrifven och redovisad genom Konungens befallningshafvandes ombesörjande, det är obestriddt och riktigt, detta så mycket mera, som inom stora väghållningsdistrikt med afsevärda inkomster ifrån andra vägs-katteobjekt än jordbruket debiterings- och indrifningsarbetet både till omfattning och ansvar måhända med nödvändighet fordra densamma.

Men att väghållningsskyldige inom små väghållningsdistrikt, bestående af ett fåtal kommuner eller blott en socken, och därtill af sådan beskaffenhet, att nästan hela vägs-katten utgår ifrån jordbrukarne, skola i strid emot deras önskan vara i saknad af handlingsfrihet att själfva på lämpligaste och för dem ekonomiskt fördelaktigaste sätt genom af dem valda förtroendemän debitera, indrifva och redovisa vägs-katten, samt tvingas att under

vidkännandet af en uppbördsprovision, som föga understiger räntan uti Sveriges postsparbank, likvidera vägskattebeloppet vid kronouppbördsstämorna, då det plägar vara ondt om penningar, för att återfå det samma (hittills efter 3, à 4 månader, besvär och kostnader) under namn af vinterväghållningsersättning, det förutsätter en *tvångslagsbestämmelse*, som af sunda omdömet hos många af Sveriges *pliktrogna* bönder anses vara onödig, otidsenlig och orättvis. Då jag icke kan samtycka till en sådan lagbestämmelse, föranlåtes jag, på grund af det anförda och med åberopande af de motiv, som återfinnas uti lagutskottets utlåtande n:o 27 vid 1896 års riksdag med anledning af inom Andra Kammaren väckta motioner n:is 12, 24, 35 och 112, äfvensom ock med hänvisning till den sakrika diskussion, som föregick Andra Kammarens godkännande af utskottets berörda hemställan, samt slutligen med värdsamt åberopande af de skäl, som äro anförda för värdsamt gjord hemställan uti motionen n:o 2 vid 1900 års riksdag och den diskussion, som den 24 mars samma år ägde rum i Andra Kammaren före beslutets fattande om revision af väglagen, värdsamt hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta, att uti Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen, med förslag till lag om ändring i vissa delar af lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891, § 63 måtte erhålla följande förändrade lydelse:

63 §.

Konungens befallningshafvande ombesörjer på *vägstyrelsens därom framställda begäran*, att vägskatten varder genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiterad, indrifven och redovisad, på sätt om landstingsmedel är föreskrifvet; ägande Konungens befallningshafvande jämväl att, *efter vägstyrelsens hörande*, förordna om afskrifning af sådana afgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrifvas.

För debiteringen och iakttagande i sammanhang därmed af de i 60 och 70 §§ föreskrifna afräkningar skall vägstyrelsen, så fort ske kan, till Konungens befall-

ningshafvande ingifva dels uppgift å det belopp, hvilket skall såsom vägs katt uttaxeras på de till utgörande där af skyldige, dels ock längder, utvisande fördelningen mellan vederbörande väghållare af ej mindre det i 60 § afsedda statsbidrag, än äfven den ersättning för vinterväghållningen, hvarom i 70 § förmäles.

Hvad sålunda är stadgadt må ej innefatta hinder för väghållningsskyldige att å ordinarie vägstämman, hvarom i 58 § förmäles, bestämma, att vägs kattens debitering, uppbörd och redovisning skall verkställas genom af dem valde förtroendemän, emot ersättning enligt öfverenskommelse; och gälla ity fall i fråga om debitering och uppbörd, så ock om indrifning af restantier, i tillämpliga delar hvad beträffande kommunalutskylder finnes stadgadt.

Och öfverlämnar jag åt särskilda utskottet att vidtaga de förändringar, som kunna erfordras, därest motionen vinner utskottets beaktande.

Stockholm den 4 februari 1905.

Carl Sandquist.